

Investeringar till följd av andra parter önskemål

Det är en utmaning att i den täta staden skapa goda, kostnadseffektiva lösningar för alla trafikslag och samtidigt skapa attraktiva offentliga rum. Den expansiva utvecklingen i Stockholm gör att det ofta uppkommer behov av kompletterande infrastrukturinvesteringar. Dessa behov är av olika karaktär. Förutom de stora infrastrukturprojekten som exempelvis Mälarbanan och Tvärbanans Kistagren, kan det handla om att nya bostadsområden har behov av bättre anslutningar till och från området för att minska barriäreffekter, t ex nya gång- och cykelkopplingar. Ökat nyttjande av de allmänna ytorna gör också att befintliga miljöer och funktioner kan komma att behöva uppgraderas för att möta krav på trafiksäkerhet, trygghet och framkomlighet, t ex i samband med anläggande av nya skolor och idrottsplatser.

Kontoret tar ofta emot önskemål om att kontoret ska hel- eller delfinansiera investeringar i samband med exploateringskontorets, Trafikverkets och landstingets projekt. Det förekommer även förfrågningar från andra parter, bland annat andra kommuner, fastighetsägare och stadens bolag och förvaltningar, som har pågående projekt som medför förändringar i gatumiljön.

Projekten är av olika karaktär, vanligtvis är det bra projekt som ger positiva effekter och ett lokalt mervärde för staden. Däremot kan det vara svårt att avgöra hur högt prioriterat det är för staden som helhet i förhållande till andra utpekade uppdrag. Det kan även vara otydligt vem inom staden som har ansvar för dessa investeringar. En komplikation är att följdinvesteringarna normalt måste ske ett visst år, ofta i närtid, och att behovet kan variera stort över åren. Många projekt är dyra, vilket i sig gör dem svåra att rymma in. Projekten är också svåra att inrymma eftersom kontoret inte rår över tidplanen och de måste göras i samband med en annan parts investeringar. En konsekvens av de följdinvesteringar som kontoret rymmer in är att andra av kontorets prioriterade projekt senareläggs.

Typer av följdinvesteringar

Nedan ges exempel på den typ av investeringar som beskrivs ovan. Det är svårt att bedöma det samlade medelsbehovet för dessa. Det beror i hög grad på att det sker en förhandling i varje projekt kring vem som ska ansvara för finansieringen eller hur kostnaderna ska delas. Som nämnts ovan är en komplikation att följdinvesteringarna normalt måste ske ett visst år där kontoret inte rör över tidplanen på grund av att det är en annan part som står för den huvudsakliga investeringen. Det gör att behovet kan variera stort mellan åren. Många projekt är dyra, vilket i sig gör dem svåra att rymma in.

Stora infrastrukturprojekt som drivs av annan part

Stora infrastrukturprojekt som drivs av annan part där förväntan finns att staden ska finansiera de delar som ska bli stadens anläggningar eller som får nya funktioner. Aktuella exempel är:

- Gång- och cykeltunnel under Mälarbanan vid Bromstensstaden, gång- och cykeltunnel mellan Annedal och ny hållplats Solvalla kopplat till Tvärbana norr Kistagrenen, standardhöjningar enligt avtal med Trafikförvaltningen gällande Tvärbana norr Kistagrenen.
- Åtgärder i gatunätet i anslutning till Citybanan (ny gångtunnel vid Odenplan samt uppgradering av gång- och cykelbanan längs Torsgatan).
- Förbättrade omstignings- och anslutningsmöjligheter till de nya tunnelbanestationerna. Vid utbyggnad av tunnelbanan finns en avtalstext "Berörda kommuner och SLL ska gemensamt ansvara för och sinsemellan jämnt dela kostnaden för att möjliggöra omstigning mellan vägburen SL-trafik och tunnelbanan." och "Berörda kommuner ska ansvara för och själv bekosta anslutning av gång- och cykelvägar." Innebörden av detta är inte känd ännu, då projektet är i ett tidigt skede.

Exploateringsprojekt för bostäder som leder till behov av bättre kopplingar

Nya bostadsprojekt leder ibland till behov av bättre anslutningar till och från området. Aktuella exempel är:

- konstbyggnader för att öka tillgängligheten såsom gång- och cykelbro vid Bellevue intill Hagastaden respektive mellan Ursvik och Rinkeby,
- anslutningar av cykelinfrastruktur som byggs vid en exploatering och som behöver anslutas till befintlig cykelbana såsom Gustavslundsvägen mellan spårövergången och Alviksplan.

- anslutningar som inte fullt ut kan finansieras i exploateringsprojekten såsom gångkoppling mellan partihallarna och Årstaberg, Garagevägens anslutning till befintlig väg samt gång- och cykelväg vid Rinkebyterrassen
- när befintlig gång- och cykelväg hamnar på privat mark och ny förbindelse därför måste byggas såsom gång- och cykelväg längs Roslagsvägen förbi Albano.

Exploateringsprojekt på privat mark

Dessa projekt ger inte intäkter åt staden, och är därför svåra för exploateringskontoret att bekosta. Ett aktuellt exempel är:

- Ombyggnad av gångbanan mm utanför kv Väktaren vid Fridhemsplan

Andra projekt

Det finns även andra typer av projekt där en annan part planerar en utveckling som påverkar gator och torg. Det kan vara exempelvis skolor, idrottsplatser och båtlinjer. Likaså kan större fastighetsägare i samband med utveckling av sin fastighet vilja att kontoret ska förädla det offentliga rummet för att skapa mervärde. Slutligen kan grannkommuner planera ombyggnad av gator som leder in i Stockholm, där staden kan behöva göra åtgärder för en bra helhet. Normalt är det projekt som ger ett mervärde för staden och där staden behöver medverka för att bra helhetslösningar ska skapas. Det kan dock ofta finnas andra projekt inom staden som kan ge större nytta per investerad krona. Några aktuella exempel är:

- Grannkommuner: Gång- och cykelvägar längs Ältabergsvägen (Nacka kommun) och Växthusvägen (Järfälla kommun).
- Trafikförvaltningen: när nya båtlinjer diskuteras, exempelvis linje 85 mellan Södermalm och Kungsholmen, hävdar Trafikförvaltningen ofta att staden bör bekosta bryggor samt gång- och cykelanslutningar.
- SISAB: nya skolor och förskolor föranleder ofta att närliggande gator behöver byggas om. SISAB ser inte att de ska bära dessa kostnader utan anser att det är trafikkontoret som väghållare som ansvarar för detta
- Idrottsförvaltningen: dito när det gäller ombyggnad av gator pga nya eller ombyggda idrottsplatser (t ex Tallkrogens bandyhall)
- Fastighetsägare: i samband med utveckling av kv Hästen i city har fastighetsägaren fört fram önskemål om bl a breddade gångbanor.

Aktuella följdinvesteringar

Av de önskemål om följdinvesteringar som kontoret haft att ta ställning till under senare år finns det ett antal som bedömts så angelägna för staden att kontoret har inrymt dem inom investeringsramen. Nedan anges ett antal sådana exempel. I huvudsak ligger dessa under perioden 2017-2021. Därutöver finns ett antal propåer som inte fått plats inom budgetramen eller på utanförlistan.

Inrymt inom flerårsprogrammets budgetram 2017–2020

Objekt	Beskrivning	Ung. kostnad
Tvärbanan Kistagrenen, bro över E18 Rinkeby-Ursvik	Ny bro för att koppla samman områdena samt ge Rinkeby en koppling till den nya tvärbanan. Genomförandebeslut TrN 2012-10-18	81 mnkr (netto)
Norra Länken, ytvägnätet	Åtgärder i nya cykelbanor och kollektivkörfält som kontoret sett som nödvändiga för att dra full nytta av stadens medfinansiering av Norra Länken. Genomförandebeslut KF 2015-09-07	57 mnkr
Citybanan, ytvägnätet	Vid återställande av Torsgatan efter Citybanan önskar staden en uppgradering av gc-banan. Total kostnad ca 75 mnkr, varav trafikverket finansierar 11 mnkr. Inriktningsbeslut TN 2016-08-25	64 mnkr
Citybanan, gångtunnel Odenplan	I samband med Citybanans arbeten vid Odenplan identifierades ett behov av att förstärka kapaciteten för gångströmmarna. Inriktningsbeslut TN 2012-02-02	85 mnkr
Förbifart Stockholm, cykelbanor	En överenskommelse om att Trafikverket i samband med flytten av delar av Akallälänken återställer med en ny gång- och cykelväg som idag saknas. Genomförandebeslut TN 2015-10-15. Utbyggnad av ny gång- och cykelväg samt cirkulations-plats längs	8,5 mnkr 20 mnkr (netto)

Objekt	Beskrivning	Ung. kostnad
	Skärholmsvägen. Genomförandebeslut TN 2015-09-24	
Bussbytespunkt Norra Sköndal	Trafikverket planerar en ombyggnad av bussbytespunkten. Kontoret delfinansierar vissa åtgärder på stadens mark. Inriktningsbeslut TN 2016-02-04	23 mnkr
Exploatering Annedal, Bällstavägen	Utbyggnaden av Annedal medför att del av Bällstavägen behöver byggas om. Samfinansiering mellan exploaterings- och trafikkontoret. Genomförande-beslut TN 2016-02-04	26 mnkr
Exploatering i Alvik, cykelbana Gustavslundsvägen	Ny cykelbana vid exploateringen längs Gustavslundsvägen behöver kopplas samman med befintligt nät. Kontoret finansierar detta. Genomförandebeslut TN 2014-02-06	9,6 mnkr
Exploatering i kv. Väktaren, gångbana Fridhemsplan	Komplettering med bostäder planeras i kv. Väktaren vid Fridhemsplan. Detta har initierat ett behov av att utveckla gångbanan. Genomförandebeslut TN 2016-12-08	26 mnkr
Tallkrogens bandyhall, cykelbana	Bandyhallsprojektet har lagts ner.	-
Järfälla kommun, cykelbana Växthusvägen	Ett projekt som genomförs av Järfälla i samband med utbyggnad av nya Växthusvägen inom Järfälla. Genomförandebeslut TN 2015-09-24.	16 mnkr
Gatuåtgärder i Biblioteksstan	På grund av problem med genomfartstrafik planeras vissa gatuåtgärder i samarbete med fastighetsägare. Genomförandebeslut TN 2015-09-24	6 mnkr
Mälarbanan, GC-tunnel vid Bromsten	Befintlig passage tas bort vid spårbreddning. Ingår i Trafikverkets projekt, enligt avtal ska kontoret	24 mnkr

Objekt	Beskrivning	Ung. kostnad
	delfinansiera gc-tunneln vid Bromsten. Inriktningsbeslut TN 2016-02-04	
Tvärbanan Kistagrenen, återställning	Trafikförvaltningen och staden har ett avtal om finansiering och samverkan för utbyggnad av Kistagrenen. Kontoret ska bekosta standardhöjningar vid Solvallakopplet (nya bil- och gc-ramper), Kistagången och del av Torshamnsgatan samt gc-förbindelse mellan Kista och Helenelund. Inriktningsbeslut TN 2016-02-04	30 mnkr
Brunkebergstorg	Ombyggnad i samband med förädling av fastigheterna runt torget. Genomförandebeslut TN 2016-05-19 om 8 mnkr. Rev. genomförandebeslut planeras 2017-03-09	24 mnkr
Summa		Ca 500 mnkr

Prioriterade projekt utanför ram 2018–2022

Objekt	Beskrivning	Ung. kostnad
Tvärbanan Kistagrenen, Gångtunnel Annedal-Solvalla	Gångtunnel under Ulvsundavägen mellan Annedal och tvärbanans hållplats Solvalla för att ge koppling mellan Annedal och nya tvärbanan. Utredningsbeslut TN 2016-02-04	75 mnkr
Förbifart Stockholm, Följdinvesteringar	En bro över Akallalänken där staden ställer krav på utformning vilket kan medföra att Trafikverket anser att vi ska stå för vissa av dessa kostnader. Motsvarande diskussion finns vid Vinsta där det byggs två ramper ner till förbifarten.	Oklar
Exploatering Albano, GC-bana intill Roslagsvägen	I samband med exploatering i Albano (privatägd mark) behövs en ny gång- och cykelbana på Roslagsvägen. Oklart vem som ska bekosta detta. Inriktningsbeslut TN 2016-11-10	Ca 11 mnkr

Objekt	Beskrivning	Ung. kostnad
Exploatering Albano, GC-bro över Roslagsvägen	Exploateringen i Albanoområdet ger möjlighet att binda samman Vetenskapsstadens delar. Samfinansiering mellan trafik- och exploateringskontoret diskuteras. Utredningsbeslut TN 2016-12-08	50 mnkr (totalt 70 mnkr)
Återställning Östermalmstorg	Upprustning i samband med fastighetskontorets återställning av torget efter tillfällig saluhall.	Ca 25 mnkr
Åtgärder i samband med tunnelbane-utbyggnad	Vid utbyggnad av tunnelbanan ska enligt avtal berörda kommuner och SLL gemensamt ansvara för och sinsemellan jämnt dela kostnaden för att möjliggöra omstigning samt att kommuner ska ansvara för och själv bekosta anslutning av gång- och cykelvägar. Omfattningen av detta är i dagsläget oklart.	Oklart
Ny gc-bro över spår och Magelungsvägen vid Fagersjö	Trafikverket önskar bygga bort samtliga plankorsningar över dubbla järnvägsspår och har för avsikt att införa totalstopp för all trafik kors spåret. Detta skulle innebära kraftigt försämrad framkomlighet. Kontoret och trafikverket har tillsammans tittat på möjligheten till en gc-bro, vilken skulle kosta totalt ca 67 mnkr. Fördelning mellan parterna oklar i dagsläget.	Oklart
Summa		Ca 200 mnkr

Specificering av projekt inom respektive utom ram

	2017	2018	2019	2020	2021	Inrymt aktuella år	Beslutade belopp
Projekt som inrymts inom ram							
Tvårbana Kista, bro över E18, Rinkeby-Ursvik	10,7		4,0			14,7	81,0
Norra Länken, ytvägnätet, Lidingövägen	12,8	29,3	15,6			57,7	57,0
Citybanan, ytvägnätet, Torsgatan	0,7	42,2	18,9			61,8	64,0
Citybanan, gångtunnel Odenplan	16,0	35,0	30,0			81,0	85,0
Förbifart Stockholm, cykel Akallälänken 1)	6,3					6,3	8,5
Bussbytespunkt Norra Sköndal	0,1	0,2	3,9	3,0		7,2	23,0
Exploatering Annedal, Bällstavägen 1)	9,8					9,8	26,0
Cykel Gustavslundsvägen 1)	3,0					3,0	9,6
Exploatering i kv Väktaren, Fridhemsplan	18,9	2,9				21,8	32,0
Järfälla kommun, Växthusvägen 1)	3,7					3,7	16,0
Mälarbanan GC-tunnel Bromsten	0,1		5,8		23,3	29,2	24,0
Tvårbana Kistagrenen, återställning	1,3	15,9	15,6	0,3		33,1	30,0
Brunkebergstorg 1)	14,0					14,0	24,0
Summa inrymt inom ram	97,4	125,5	93,8	3,3	23,3		
Prioriterade projekt utanför ram							
Tvårbana Kista, GC-tunnel Annedal			40,0	35,0			
Östermalmstorg, upprustning			25,0				
GC-bro över Roslagsvägen		4,0	20,0	25,0			
GC-väg längs Roslagsvägen				11,0			
Summa prioriterade projekt utanför ram		4,0	85,0	71,0	0,0		
Summa totalt		129,5	178,8	74,3	23,3		

1) Avslutas 2017